

foto: Alexis Camejo

Tools voor scholen

Draagvlak bij de scholen is essentieel voor een succesvolle aanpak. Zorg daarom voor het ontzorgen van scholen en voor inspiratie. Laat zien wat er te winnen valt, ook op het gebied van onderwijs.

**GEZONDE
SCHOOL
PLEINEN**

Een project van Jantje Beton
en IVN Natuureducatie

Checklist Tools voor scholen

- ✓ Goede voorbeelden (ook buiten eigen plaats) + afspraken voor inspiratiebezoek
- ✓ Stappenplan scholen
- ✓ Shortlist ontwerpers & hoveniers
- ✓ Afspraken tussen school en gemeente

Verdieping

Goede voorbeelden en inspiratiebezoek

We zien in de praktijk dat scholen wel door elkaar aangestoken worden om iets met het schoolplein te doen, maar uiteindelijk toch vaak het wiel zelf weer uit proberen te vinden qua proces en fondsenwerving. Zorg dat scholen elkaar én beschikbare informatie weten te vinden.

Organiseer daarbij inspiratiebezoeken aan speelse en natuurrijke schoolpleinen of speeltuinen in de buurt. Zo worden scholen in de gemeente Rotterdam uitgenodigd bij natuurspeeltuin de Speeldernis. Dit helpt kinderen (en leerkrachten), die in hun eigen omgeving nauwelijks met natuur in aanraking komen, te ervaren wat spelen in/met de natuur is en wat de mogelijkheden zijn. Ook kinderen die voorheen bleven steken bij alleen voetbal komen zo ineens met de meest avontuurlijke wensen en ideeën.

Minder gedoe'tjes, meer spel

"Wat je ziet is dat er minder conflicten zijn, minder gedoe'tjes onderling en veel meer spel. Na schooltijd zien we dat de kinderen en ouders blijven hangen op het speelplein, waarbij ouders van verschillende culturele achtergronden met elkaar in gesprek komen. Dat is iets dat we heel graag willen bij ons op school."

Hanneke van den Hout, directeur CBS Tamarinde, Zaanstad

Buitenruimte = onderwijsruimte

"Het onderwijs heeft een grote verantwoordelijkheid om de buitenomgeving superbelangrijk te maken voor kinderen. Om daar te spelen en ook om daar een deel van het onderwijs te ontvangen. Er is veel onderzoek beschikbaar dat de buitenruimte heel geschikt is om onderwijsruimte te realiseren. Voor taal, gedrag, spel en motorische ontwikkeling." **Marc van der Geer**, directeur van Het SchatRijk, Zaanstad

Stappenplan voor scholen

Er zijn hiervan tal van voorbeelden beschikbaar, dus start niet vanaf nul bij het maken van jullie eigen stappenplan. Het kan natuurlijk geen kwaad om een eigen versie van een stappenplan te maken met bepaalde onderdelen die specifiek voor jullie gemeente gelden. Denk aan een onderdeel over:

- Visievorming
- Participatie (kinderen en buurt)
- Tips fondsenwerving
- Ontwerpstappen
- Beheer en onderhoud
- Gebruik: pauze & lestijd, wijkprogrammering en openbare functie

Shortlist ontwerpers & hoveniers

Zorg voor een lijst met goede voorbeelden van ontwerpers, hoveniers en andere professionals die in het proces mogelijk een rol kunnen spelen. Dit kan door bij scholen/gemeenten in de buurt om contacten te vragen, of bij landelijke organisaties/netwerken zoals Jantje Beton, IVN of Springzaad.

Afspraken tussen school en gemeente

Beheer en onderhoud, verantwoordelijkheid bij schade/ongevallen en openstelling voor de buurt kunnen voor weerstand zorgen bij de school. Bedenk vooraf wat je hier vanuit de gemeente in kunt betekenen en welke afspraken je hierover kunt maken met de school.

Bottom-up aanpak

De beste manier om scholen te inspireren om iets met hun schoolplein te doen, is om enthousiaste schooldirecteuren en leerkrachten aan het woord te laten. Zo organiseerde Marc van de Geer, directeur van Het SchatRijk, een dag voor scholenkoepel Agora over het belang van groen voor de ontwikkeling van kinderen. Dit leidde uiteindelijk tot een plan voor de vergroening van alle schoolpleinen in Zaanstad, dat zowel de scholen als de gemeente en diverse andere partijen gedragen wordt.

“Streef naar een bottom-up-aanpak door het schoolbestuur en leraren mee te laten denken. Bij ons zorgde het voor veel enthousiasme en draagvlak. Bovendien is het fijn om met mensen om tafel te zitten die weten hoe een schoolplein gebruikt wordt.” alsdus wethouders **Natasja Groothuismink** en **Wessel Breunesse** (Zaanstad)

Tips en documenten

- Er zijn tal van stappenplannen te vinden voor het aanpakken van het schoolplein. De kennis en inspiratie vanuit Jantje Beton en IVN hebben we gebundeld op [deze pagina](#).
- Zorg voor een netwerk van ontwerpers, hoveniers en coaches uit jullie regio (vraag Jantje Beton of IVN om advies).
- Scholen overtuigen van de (ontwikkelings)waarde van een groen en uitdagend schoolplein? Deel het Whitepaper '[De waarde van natuurlijke en gezonde buitenruimte rond scholen](#)', check de infographic '[Bewezen: buitenspelen is Gezond](#)' en laat ook zeker [ons filmpje](#) zien (zie ook [ambassadeursgemeenten](#) voor filmpjes per gemeente).

Zorg dat de informatie die jullie aanbieden ook bekend is bij scholen die (nog) niet aan jullie mogelijke subsidieregeling deelnemen.

Meer lezen?

Selecteer een van de vijf leerpunten:

Dit document is in 2023/2024 opgesteld door Jantje Beton en IVN Natuureducatie met behulp van ambassadeursgemeenten Heusden, Roermond, Rotterdam, Tilburg en Zaanstad.

Gezonde schoolpleinen is een project van

ivn natuur
educatie

JANTJE **BETON**